

Interview met Ana Koldeweij & dhr. Boudewijn Kat

Vanuit het driejarig project 'Samen beslissen en passende zorg' zijn in februari 2024 twee LeerWerkPlaatsen (LWP's) opgericht: een bij Amsta (gerontopsychiatrie) en een bij Ons Tweede Thuis (volwassenen met een Licht Verstandelijke Beperking). Gedurende dit project houden we u op de hoogte van de voortgang van deze LeerWerkPlaatsen via de nieuwsbrief en een bericht op LinkedIn. Steeds vanuit een ander perspectief nodigen we u ook uit om te reageren op een vraag, quiz of stelling.

Deze keer interview ik Ana Koldeweij & dhr. Boudewijn Kat. Ana werkt als helpende op de afdeling Gerontopsychiatrie+ (GP+) van Amsta en dhr. Kat woont sinds ongeveer een jaar op deze afdeling. Ana is vanaf het begin betrokken bij dit project, en heeft recent in het kader van dit project een verrassend gesprek gehad met dhr. Kat. Daar willen zij beiden graag over vertellen.

Ruimte

Tijdens het interview zitten we met z'n drietjes op de teampost, de plek waar Ana en dhr. Kat een paar weken terug ook bijna een uur met elkaar hebben gesproken.

Krachten

Ana werkt ongeveer drie jaar op deze afdeling en zegt: 'Ik werk hier met heel veel plezier, ik leer heel veel van de GP+ en elke dag is anders'. 'En ja, we komen als team steeds verder in het begrijpen van hoe we de cliënten het beste kunnen benaderen en hoe we achter de wensen van de cliënten kunnen komen'. Dhr. Kat is een jaar geleden vanuit HVO Querido in Amstelveen verhuisd naar deze afdeling. Dat was in het begin even moeilijk, maar het wende ook snel.

Activiteiten

Ana vertelt: 'Samen beslissen' is dus een werkgroep hier en om de dinsdag komen we bij elkaar. Het is eigenlijk een hele leuke, fijne, groep. We zijn heel divers, ik zit erbij, een verpleegkundige, de twee clustermanagers, de kwaliteitsverpleegkundige, de ROCvA-leerlingen en stagiaires van ROCvA en Inholland, en activiteitenbegeleiders. Het wordt begeleid door twee docenten, Laura Polder van het ROCvA en Gemmie Reinen van Inholland. In deze bijeenkomsten bespreken we veel, over samen beslissen dus, maar ook over andere dingen, zoals, wat is nou eigenlijk eigen regie, en wat is de wens van cliënten, en hoe komen we daarachter? Dat laatste is belangrijk, want het is de eerste stap die je moet zetten om tot samen beslissen te komen.

Ik begreep dat jullie recent dus een heel fijn gesprek samen hebben gehad. Hoe heeft u dat gesprek ervaren meneer Kat? 'Ik vond dat een leuk gesprek', aldus dhr. 'Het is voor het eerst sinds ik hier ben, dat ik zoveel over mezelf aan iemand verteld heb'. En Ana, wil jij vertellen wat jij precies in dat gesprek hebt gedaan?

Ana: met behulp van het ecogram van Waardigheid & Trots ([Het sociale netwerk in kaart met een ecogram](#)) hebben we bijna een uur lang met elkaar gesproken en het sociale netwerk van dhr. Kat in kaart gebracht en wat deze mensen voor dhr. betekenen. Dat gingen we op

een A4 tekenen, dhr. Kat in een cirkel in het midden en dan zetten we alle belangrijke mensen voor dhr. Kat er omheen. Er kwam heel veel uit dat gesprek, en jij kwam er ook steeds beter in, hé Boudewijn? Jij vertelde dat de zorg heel erg belangrijk voor je is. En soms vond je ons ook wel wat streng toch? Maar ook dat je je ouders zo mist, en je neef en nicht die in het verleden veel voor je hebben gedaan. Er kwamen dus ook soms wel verdrietige dingen naar boven. Zoals dat je niet heel veel bezoek krijgt, maar dat we hier wel elk jaar je verjaardag vieren. En je vertelde dat Noor, je maatje (een studente pedagogiek) die elke vrijdag komt, heel belangrijk voor je is. We hebben vervolgens Noor ook laten weten dat ze erg gewaardeerd wordt door jou, daar was zij heel blij mee.

Doelen

Ana: Maar het leuke is dat vanuit zo'n gesprek waarin je de cliënt op een andere manier leert kennen, je kunt handelen. Bijvoorbeeld kerstkaartjes sturen naar de neef en nicht van dhr. Kat, en dat we proberen telefonisch contact met hen te krijgen. Nu ik dat weet, kan ik tussendoor even een belletje doen, dat is voor mij geen enkele moeite. Of dat we willen kijken of dhr. Kat wat meer interactie met onze kok kan krijgen, want de kok is voor jou ook een heel belangrijk contact. Hij houdt zelfs rekening met jouw wensen bij het samenstellen van het menu!

En weet je, we kunnen dit soort dingen niet van het gezicht van onze cliënten aflezen. Onze cliënten vertellen uit zichzelf ook niet zo gemakkelijk over en ik heb ook wel wat hulp nodig om zo'n gesprek te kunnen voeren. In het gesprek met dhr. Kat, bleek het ecogram heel goed te werken, zowel voor hem als voor mij.

Normen

Ik vind dat deze tool, het ecogram, net als bijvoorbeeld 'mijn Positieve Gezondheid' ook moet worden 'opgehangen' in Pluriform (ons elektronisch cliëntendossier), zodat dit meegenomen kan worden bij bewoners- en/of gedragsbesprekingen. Het ophangen in Pluriform gaat best wel gemakkelijk. Onze psycholoog vond mijn verslag van het gesprek met dhr. Kat ook heel fijn om te lezen en heeft daar zelf ook veel aan, bijvoorbeeld bij het opstellen van een benaderingsplan. Het kost mij wat tijd, maar het is ook gewoon een gezellig uurtje samen met dhr. Kat. En je kunt zo'n gesprek ook gefaseerd doen. Er zijn altijd momenten waarop het leuk is om wat dieper in gesprek te gaan. Op die manier kun je klein beginnen en het langzaam opbouwen. Want op een gegeven moment keek u ook wel op de klok, hè, dhr. Kat? Toen was het genoeg, vond u.

Leren en ontwikkelen

Dat is bijvoorbeeld ook wat ik ervan geleerd heb, dat je zo'n gesprek in delen kunt doen. In het ecogram zitten verschillende soorten hulpvragen, maar ook verschillende onderwerpen, bijvoorbeeld praktische steun, of gezelschap of het advies en uitwisselen van informatie, en emotionele steun. Op dat laatste hebben wij het specifiek gedaan, maar je zou het helemaal kunnen uitbreiden. Zo'n ecogram is vooral een hulpmiddel voor een goed gesprek. En dat vind ik ook heel erg leuk aan dit ecogram, dat je echt luistert. Ik vind dat persoonlijk ook een heel leuk onderdeel van mijn werk en ik gun mijn collega's ook zulke leuke contacten met cliënten. Maar dat is best ook lastig, hoe zorgen we ervoor dat iedereen dit soort hulpmiddelen gaat gebruiken en dit soort gesprekken gaat voeren? Ik denk dat het daarvoor

erg belangrijk is om het gesprek open te houden met je team. Bij ons in het team gebruiken we daarvoor nu de kletsput ([Kletsput \(gesprekswijzer\) - Palliaweb](#)). Dat leidt tot heel interessante gesprekken, zoals bijvoorbeeld, mag een familielid mee lunchen? Daar bleken we allemaal heel verschillende ideeën bij te hebben. Heel belangrijk dus om daarover met elkaar in gesprek te gaan.

Maar het allerbelangrijkste wat ik heb geleerd in dit project is dat je echt moet nadenken over wat je voor een ander, de cliënt in dit geval, beslist. Je moet niet te snel iets bepalen voor iemand, dat is eigenlijk helemaal niet fijn!

Stelling:

“Plaatsvervangend beslissen voor cliënten komt veel meer voor dan we denken.”